

פתרונות נבחרים לתרגיל 5

• שאלה 1:

1. נכון. לדוגמא, נגדיר תחשיב HPC' המתקבל מ- HPC על ידי הוספת סכימה נוספת לקבוצת האקסיומות: $\neg\neg A \rightarrow A$. נותר להוכיח שקבוצת המשפטים של HPC' שווה לקבוצת המשפטים של HPC .
2. נכון. ניתן להשתמש בדוגמא מהסעיף הקודם, אבל יש לתת הוכחה מלאה.
3. נכון. נוכיח זאת: יהיו S_1, S_2 שני תחשיבים עם אותו יחס יכחות. יהי A משפט של S_1 . אז $\vdash_{S_1} A$. מכיוון ש- $\vdash_{S_1} = \vdash_{S_2}$, ולכן $\vdash_{S_2} A$ גם משפט של S_2 . כנ"ל בכיוון ההפוך.
4. לא נכון. נגדיר שני תחשיבים שנוסחאותיהם - מחרוזות מעל $\{a, b\}$.
 תחשיב S_1 : קבוצת האקסיומות - $\{a\}$, כללי היסק: $\frac{a}{ab}$ ו- $\frac{b}{bbb}$.
 תחשיב S_2 : קבוצת האקסיומות - $\{a\}$, כלל היסק יחיד: $\frac{a}{ab}$.
 קל לראות שקבוצת המשפטים של התחשיבים הנ"ל שוות (איך מוכיחים?), אבל $b \vdash_{S_1} bbb$, $b \not\vdash_{S_2} bbb$.

• שאלה 3:

- משפט הנאותות לא מתקיים עבור הסנטיקה החדשה. למשל $((A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow \neg B) \rightarrow \neg A)$ אינה טאוטולוגיה תחת סמנטיקה זו: נבחר למשל $v(A) = f$.

• שאלה 4:

- מכיוון שכלל ההיסק היחיד במערכת הוא MP, מספיק לבדוק שכל האקסיומות הן טאוטולוגיות. מכיוון ש-MP משמר תקפות, נובע משפט התקפות (החזק). דרושות כמובן הוכחות מפורטות יותר.